

Óli P.

EINGIN HÓTTAN MÓTI TALUFRÆLSINUM Í FØROYUM

– Eingin hevur nakrantíð hótt meg eftir lívinum, og so langt frá tí. Tað var tó ein tíð, tá ið fólk finga táknir av tí eg viðgjørði, men eg haldi ikki tað er so longur, sigur Óli P., Føroya virknasti satiruteknari

Barbara Holm

Óli P. er kendur fyri sínar tekningar í Sosialinum og Dimmalætting, og nú á portal.fo. Óli er helst tann einasti, sum javnan og yvir longri tíð hevur viðgjørt føroyska samfelagið gjøgnum satiriskar tekningar. Hann hevur í mong ár við kritiskum eyga lýst samfelagsspurningar gjøgnum sínar tekningar, og júst hetta er ein umráðandi partur av fólkaræðinum, heldur teknarin.

Nú hendingarnar í Paris hava birt eitt kjak í Norðurlondum um týðningin av talu og skrivifrælsi, er Óli P. samdur við teimum oddagreinum, sum eru at síggja aðrastaðni her í blaðnum.

– Tá vit byrja at seta spurnartekin við um tað er rætt at viðgera átrúnað í miðlahøpi, tá eru vit í ferð við at víkja fyri teimum, sum ynskja at beina fyri talu og skrivifrælsinum. Besta dømi um, at tað er neyðugt at viðgera átrúna er júst tað, sum hendir nú í londunum kring okkum, sigur Óli P.

Hann vísur á, at vit ongantið skulu lata okkum kúga, tá ið onnur royna at avgera hvat sigast kann og ikki.

– Hvør skal avgera hvat kann sigast og hvat kann viðgerast, spyr teknarin, sum ikki heldur, at fleirmentað lond skulu skerja talufrælsi orsaka av átrúnaðarligum orrustum.

Satira fer beint inn

Meðan vanligur journalistikkur hevur fleiri leiðreglur at halda seg til, so hevur satiran fríari ræsur, og kann kóka ein truplan spurning niður í eina mynd.

– Satiran kann so ólúksáluga nógv, sum vanligur journalistikkur ikki kann. Satira er skjót, slær teg beint í heysin, og fangar teg beinan vegin. Tað er stutt og beinraki, og hevur helst okkurt gullkorn í, sum fólk kunnu taka við sær, sigur Óli P.

Hann vísur tó eisini á, at satirutekningar kunnu vera fyrrkantaðar og einsíðugar.

– Tað er ikki nøkur vísund handan tað, sum ein satirutekning sigur. Men eg haldi

føroyingar duga væl at skilja satirutekningar. Føroyingar eru speiskir og satiriskir av lyndi, og skilja væl, at ein satirutekning er einsíðug, sigur Óli P.

Sjálvsensurur er allastaðni

Kjakið í fleirmentaðu londunum kring okkum er í hesum døgum merkt av einum fremmendaótta, og einum ótta fyri, at yvirgangurin á Charlie Hebdo fer at føra við sær, at satiruteknarar og miðlafólk sum heild fara at halda aftur og frávelja at viðgera spurningar, sum hava við átrúna at gera. Tað er av góðum grundum ikki ein eins viðkomandi spurningur í Føroyum, sum enn ikki kann rópa seg fyri eitt veruligt fleirmentað samfelag. Men tað merkir ikki, at sjálvsensurur ikki kemur fyri í Føroyum, heldur Óli P.

– Tað er sjálvsensurur í øllum mentanum, og tað er tað eisini í Føroyum. Eg haldi tó vit eru blivin betri seinastu árin til at viðgera tabu evnið, sum vit annars

áður hava tagt burtur, vísur Óli P. á.

Tað er tó givið, at ein tann fremsta uppgávan hjá miðlum í dag er at viðgera truplar samfelagsspurningar, og ikki venda blinda eyga til evni, sum eru viðkvom.

Firtin annan mans vegna

Tá ið Óli byrjaði at tekna satiriskar tekningar var ein ávís mótstøðu at finna. Men tað var ongantið tey, sum tekningin snúði seg um, sum vóru firtin.

– Tað vóru ikki politikarnir, sum tóku tað illa upp. Tað vóru tey, sum á onkran hátt kendi seg knýttan at einum politikara ella einum flokki, sum vóru ónøgd teirra vegna, sigur Óli P.

Yvirhøvur heldur Óli P. lítið um at vera firtin annan mans vegna, tí tað kemur lítið burturúr tí. Tó er hendan ónøgdin langt síðani horvin, tí nú eru føroyingar vanir við hvassa pennin og gløggu eygleiðingarnar frá Óla P.

barbara@sosialurin.fo

